

Protocol medische handelingen

De Tweemaster, Leiden.

Inhoud

1	Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen	1
2	Algemene uitgangspunten	1
3	Het kind wordt ziek op school	2
4	Verstrekken van medicijnen door leraren.....	2
4.1	Toestemmingsformulier	2
4.2	Ontvangst en bewaren van medicijnen, aftekenlijst.....	2
4.3	Bijzondere gevallen (waaronder noodmedicatie)	3
4.4	Problemen na medicijntoediening.....	3
	Bijlage 1 – Formulier toestemming medicijnverstrekking	4
	Bijlage 2 – Praktische aanwijzingen voor leraren	5
	Hoe te handelen bij een calamiteit (richtlijnen)	5

1 Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen

Leraren¹ op onze school worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet.

Ook krijgen leraren soms het verzoek van ouders¹ om hun kinderen de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen.

Een enkele keer kan medisch handelen voor een leerling nodig zijn.

Dit protocol geeft de visie van De Tweemaster weer wat betreft medische handelingen.

2 Algemene uitgangspunten

- De verantwoordelijkheid voor het medicijngebruik tijdens schooltijden, blijft te allen tijde bij de ouders.
- Leraren zijn niet deskundig op het gebied van medische diagnoses en niet gekwalificeerd om medische handelingen te verrichten.
- Leraren verstrekken geen medicatie zonder toestemming van de ouders.
- Toestemming van de ouders wordt op een van de volgende manieren verkregen:
 - door middel van het formulier “toestemming medicijnverstrekking” (bijlage 1 bij dit protocol)
- Leraren verrichten geen medische handelingen waarvoor speciale vaardigheden of kennis vereist is. Specifiek medische handelingen worden alleen verricht door bevoegde personen, bijvoorbeeld thuiszorg- of wijkverpleegkundigen.
- Ouders vermelden op het formulier “Leerlinggegevens” bij “Bijzonderheden” alle medisch relevante informatie en zorgen ervoor dat de gegevens actueel zijn.
- Op school mag geen medicatie onbeheerd of door kinderen bewaard worden. Alle medicijnen worden door een leraar bewaard.

¹ Voor de leesbaarheid van dit stuk wordt gesproken over leraren wanneer leraren / leraressen / schoolleiding bedoeld wordt, en over ouders wanneer ouder(s)/verzorger(s) bedoeld worden.

3 Het kind wordt ziek op school

Het uitgangspunt is dat een kind dat ziek is naar huis moet. De leraar zal in geval van ziekte of ongeval contact opnemen met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren (is er iemand thuis om het kind op te vangen, wordt het kind gehaald of moet het gebracht worden, moet het naar de huisarts, etc.?).

Als de ouders en door de ouders aangewezen vertegenwoordigers niet te bereiken zijn, dan worden de volgende punten in acht genomen:

- a) De leerkracht spreekt een boodschap in
- b) Het kind wordt niet naar huis gestuurd zonder dat daar toezicht is.
- c) De leraar bepaalt in overleg met de EHBO'er of directie of het kind door een arts gezien moet worden en wie het kind daarbij begeleidt.
- d) Als het kind op school blijft, probeert de leraar zo mogelijk nogmaals contact te krijgen met de ouders. Tevens is de leraar alert op veranderingen in de situatie (zie bijlage 2 voor praktische aanwijzingen).

4 Verstrekken van medicijnen door leraren

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan puffjes voor astma, antibiotica, paracetamol, of zepillen bij toevallen. Ouders kunnen aan de leraar vragen om deze middelen te verstrekken. Alleen bij voldoende noodzaak zal de school daarmee instemmen. De leraar kan de ouders vragen om een verklaring van de arts om de noodzaak van de medicijnverstrekking onder schooltijd aan te tonen.

Wanneer het gaat om het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode moet regelmatig (minimaal jaarlijks) opnieuw met ouders overlegd worden over de volgende punten:

- de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school
- het opstellen van een nieuw toestemmingsformulier volgens bijlage 1.
- de wijze van toedienen (medicijninstructie aan leraren)

4.1 Toestemmingsformulier

Bij medicijnverstrekking door leraren is aanvraag door en toestemming van de ouders noodzakelijk. Ouders geven duidelijk aan wat de bedoeling van de medicijnen is. In overleg bepalen ouders en leraar of en hoe de medicijnverstrekking onder schooltijd mogelijk is. Iedere individuele leraar mag altijd weigeren om medische handelingen, waaronder ook toediening van medicatie, uit te voeren. In dit geval zal de schoolleiding samen met de ouders naar een oplossing zoeken.

Voor schriftelijke toestemming wordt het formulier uit bijlage 1 gebruikt. Hierin wordt vastgelegd om welke medicijnen het gaat, hoe vaak, hoe lang en in welke hoeveelheden ze moeten worden toegediend, op welke wijze dat dient te geschieden en hoe de medicijnen bewaard moeten worden.

Inge vulde toestemmingsformulieren worden in de map met leerlinggegevens bewaard. In geval van structurele verstrekking wordt een kopie van het toestemmingsformulier in het leerlingdossier (rode map) bewaard.

4.2 Ontvangst en bewaren van medicijnen, aftekenlijst

Ouders leveren de medicijnen op de volgende manier aan:

- in de originele of andere degelijke verpakking
- voorzien van de naam van het kind
- bijsluiter van de medicatie wordt er bij geleverd
- Ouders zijn verantwoordelijk voor het tijdig aanvullen van de medicijnvoorraad, en voor controle op de houdbaarheid.

Medicijnen worden met bijsluiter bewaard in een afgesloten medicijnkastje onder beheer van de leraar en buiten bereik van de kinderen. In iedere klas bevindt zich een afsluitbaar

medicijnkastje. Bij bijzondere gevallen worden specifieke afspraken gemaakt, zie hoofdstuk "Bijzondere gevallen".

In het medicijnkastje wordt naast de medicatie een aftekenlijst bewaard, waarop de leraar iedere medicijntoediening aftekent.

4.3 Bijzondere gevallen (waaronder noodmedicatie)

Bij bijzondere gevallen (waaronder noodmedicatie zoals epi-pennen) kunnen specifieke afspraken gemaakt worden tussen ouders, leraar en directie. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

Als noodmedicatie aan een leerling is toegediend, meldt de leraar dit altijd onmiddellijk aan de ouders.

4.4 Problemen na medicijntoediening

Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt is bij de toediening van een medicijn, dan wordt contact opgenomen met de huisarts, specialist in het ziekenhuis. Bij een ernstige situatie wordt direct het landelijk alarmnummer 112 gebeld. De leraar heeft alle relevante gegevens bij de hand: het toestemmingsformulier, het medicijn dat is toegediend, welke reacties het kind vertoont en eventueel welke fout is gemaakt. Bijlage 2 bevat praktische aanwijzingen voor deze situatie.

Opgemaakt 2 oktober 2015.

Bijlage 1 – Formulier toestemming medicijnverstrekking

Leerling	naam	
	geboortedatum	
	adres	
	postcode en plaats	
Ouder(s)/ verzorger(s)	naam	
	telefoon thuis	
	telefoon mobiel	
Huisarts	naam	
	telefoon	
Specialist	naam	
	telefoon	
Medicijn	naam	
	voor welke ziekte	
	wanneer toedienen	
	dosering	
	wijze van toedienen ²	
	wijze van bewaren	
Overige bijzonderheden		

De verantwoordelijkheid voor het medicijngebruik tijdens schooltijden, blijft te allen tijde bij de ouder(s)/verzorger(s).

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:

Datum:

Handtekening:

Naam:

² Indien nodig verzorgt de ouder/verzorger een medicijninstructie aan de leraar

Bijlage 2 – Praktische aanwijzingen voor leraren

De leraar dient zich te realiseren dat hij/zij niet medisch deskundig is. Raadpleeg bij twijfel altijd een arts. Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een veel ernstiger ziektebeeld. Het blijft zaak het kind in de gaten te houden.

Mogelijke signalen:

- toename van pijn
- misselijkheid
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krimpen)
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur)
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid)

Hoe te handelen bij een calamiteit (richtlijnen)

Indien zich een calamiteit voordoet:

- Laat het kind niet alleen. Probeer rustig te blijven.
- Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112
- Observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen
- Waarschuw een volwassene voor bijstand (of laat één van de kinderen een volwassene ophalen waarbij u duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen)
- Bel indien nodig de huisarts en/of de specialist van het kind. Zorg ervoor dat u het formulier Leerlinggegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken).
- In geval van calamiteit ten gevolge van medicijnen:
 - Zorg ervoor dat u het formulier Toestemming Medicijnverstrekking bij de hand hebt
 - Geef door om welk medicijn het gaat (eventueel welke fout is gemaakt)
- De leraar belt de ouders (bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon):
 - De leraar legt duidelijk uit wat er gebeurd is.
 - De leraar vertelt, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
 - In geval van opname, geeft de leraar door naar welk ziekenhuis het kind is gegaan.
 - Bij geen gehoor spreekt de leraar een boodschap in